

ZARZĄDZENIE NR 29/2021
WÓJTA GMINY BIELICE

z dnia 13 lipca 2021 r.

w sprawie systemu kontroli zarządczej w Gminie Bielice

Na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 305) zarządza się, co następuje:

§ 1. Misja Gminy Bielice została określona w Strategii Rozwoju Gminy Bielice na lata 2018-2025 przyjętej uchwałą nr XXVI/133/2017 Rady Gminy Bielice z dnia 28 grudnia 2017 r., według której jest nią stworzenie odpowiednich warunków infrastrukturalnych i społecznych do rozwoju przedsiębiorczości i turystyki w Gminie, a także samorozwoju jej mieszkańców w oparciu o endogeniczne potencjały Gminy Bielice.

§ 2. 1. Celem Urzędu Gminy Bielice i gminnych jednostek organizacyjnych jest realizacja zadań własnych i zadań zleconych gminie ustawami w sposób zgodny z prawem, efektywny i terminowy.

2. Na poziomie Gminy wyodrębnia się następujące cele:

- 1) cele strategiczne – wieloletnie, określane w kluczowych dokumentach określających planowane działania i wyznaczających kierunki rozwoju;
- 2) cele operacyjne – zawarte w uchwale budżetowej oraz planach finansowych jednostek organizacyjnych.

3. Planowanie celów oraz w ich ramach poszczególnych zadań służących osiągnięciu wybranego celu powiązane jest z planowaniem i realizacją budżetu Gminy.

§ 3. 1. Cele strategiczne podlegają okresowej weryfikacji pod kątem ich aktualności, w wyniku której może wystąpić potrzeba wprowadzenia zmian w dokumentach strategicznych.

2. Cele operacyjne planowane są w okresach rocznych lub kilkuletnich (w przypadku realizacji projektów obejmujących okres dłuższy niż jeden rok budżetowy), z określeniem zakresu przedmiotowego zadań wykonywanych w ramach celu oraz czasu ich realizacji.

§ 4. Rozumiejąc kontrolę zarządczą jako ogół działań podejmowanych, aby zapewnić realizację celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny, rzetelny i terminowy ustala się zakres, zasady i sposób funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w Urzędzie Bielice i gminnych jednostkach organizacyjnych.

§ 5. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o:

- 1) Gminie – należy przez to rozumieć Gminę Bielice;
- 2) Wójcie – należy przez to rozumieć Wójta Gminy Bielice;
- 3) Zastępcy Wójta Gminy – należy przez to rozumieć Zastępcę Wójta Gminy Bielice;
- 4) Urzędzie – należy przez to rozumieć Urząd Gminy Bielice;

- 5) jednostce organizacyjnej – należy przez to rozumieć gminą jednostkę organizacyjną utworzoną do realizacji zadań Gminy, wymienioną w wykazie gminnych jednostek organizacyjnych w Statucie Gminy Bielice;
- 6) kierownikowi jednostki – należy przez to rozumieć kierownika lub dyrektora gminnej jednostki organizacyjnej;
- 7) procedurze – należy przez to rozumieć dokument o charakterze wewnętrznym obowiązujący w Urzędzie lub jednostce organizacyjnej, zatwierdzony przez upoważnioną osobę, który określa sposób postępowania wymagany w związku z realizacją określonego zadania;
- 8) ryzyku – należy przez to rozumieć możliwość zaistnienia zdarzenia, które będzie miało wpływ na realizację założonych celów lub zadań;
- 9) zarządzaniu ryzykiem – należy przez to rozumieć działania podejmowane w celu identyfikacji, analizy oraz określenia reakcji na ryzyko;

§ 6. Kontrola zarządcza w Gminie Bielice funkcjonuje na dwóch poziomach:

- 1) poziom pierwszy – to system kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Bielice i gminnych jednostkach organizacyjnych, za funkcjonowanie którego odpowiadają kierownicy tych jednostek;
- 2) poziom drugi – to system kontroli zarządczej w Gminie, za funkcjonowanie którego odpowiada Wójt.

§ 7. Celem systemu kontroli zarządczej jest realizacja celów i zadań w sposób zgodny z prawem, skuteczny, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności zapewnienie:

- 1) zgodności działalności z przepisami prawa oraz uregulowaniami wewnętrznymi;
- 2) skuteczności i efektywności działania;
- 3) wiarygodności sprawozdań;
- 4) ochrony zasobów;
- 5) przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania;
- 6) efektywności i skuteczności przepływu informacji;
- 7) odpowiedniego zarządzania ryzykiem.

§ 8. Na system kontroli zarządczej składają się następujące elementy:

- 1) środowisko wewnętrzne, które stanowi podstawę dla wszystkich pozostałych elementów systemu kontroli zarządczej i na które składają się działania podejmowane w zakresie:
 - a) przestrzegania wartości etycznych,
 - b) zapewnienia kompetencji zawodowych pracowników jednostki,
 - c) zapewnienia struktury organizacyjnej odpowiadającej celom i zadaniom jednostki,
 - d) delegowania uprawnień i obowiązków osobom zarządzającym lub pracownikom;
- 2) cele i zarządzanie ryzykiem, które mają doprowadzić do zwiększenia prawdopodobieństwa osiągnięcia celów i realizacji zadań jednostki oraz minimalizację negatywnych skutków wystąpienia ryzyka między innymi poprzez:
 - a) sformułowanie misji jednostki,
 - b) określanie celów i zadań, ich monitorowanie oraz ocenę realizacji,
 - c) identyfikację ryzyka czyli określenia zdarzeń, które mogą mieć wpływ na realizację założonych celów,
 - d) analizę ryzyka, rozumianego jako określenie prawdopodobieństwa wystąpienia danego ryzyka i możliwych jego skutków, a także określenie akceptowalnego poziomu ryzyka,
 - e) dobór odpowiedniej reakcji na ryzyko, pozwalających na zmniejszenie ryzyka do akceptowalnego poziomu;
- 3) mechanizmy kontroli, które mają stanowić efektywną i skuteczną realizację reakcji na ryzyko, poprzez podejmowanie między innymi następujących działań:

- a) dokumentowanie systemu kontroli zarządczej,
 - b) nadzór nad wykonaniem zadań w celu ich oszczędnej, efektywnej i skutecznej realizacji,
 - c) zapewnienie ciągłości działalności jednostki,
 - d) zapewnienia właściwej ochrony i wykorzystania zasobów jednostki,
 - e) wdrożenia szczegółowych mechanizmów kontroli dotyczących operacji gospodarczych, w tym finansowych,
 - f) określenie mechanizmów kontroli zapewniających bezpieczeństwo danych i systemów informatycznych;
- 4) informacja i komunikacja, które mają zapewnić wszystkim pracownikom w jednostce dostęp do informacji niezbędnych do wykonywania przypisanych im celów i zadań, między innymi poprzez:
- a) zapewnienie bieżących informacji potrzebnych do realizacji zadań,
 - b) zapewnienie efektywnej komunikacji wewnętrznej w ramach jednostki,
 - c) zapewnienie efektywnej komunikacji zewnętrznej z podmiotami zewnętrznymi mającymi wpływ na osiąganie celów i realizację zadań;
- 5) monitorowanie i ocena, które mają stanowić weryfikację funkcjonowania elementów systemu kontroli zarządczej między innymi poprzez:
- a) monitorowanie skuteczności poszczególnych elementów systemu kontroli zarządczej,
 - b) prowadzenie samooceny, zarówno przez kierowników jednostek, jak i ich pracowników,
 - c) uzyskanie corocznego oświadczenia o stanie kontroli zarządczej.

§ 9. Kierownicy jednostek zobowiązani są do:

- 1) wdrożenia adekwatnego, skutecznego i efektywnego systemu kontroli zarządczej pierwszego poziomu w kierowanych przez siebie jednostkach, dostosowując go odpowiednio do zakresu zadań i wielkości zasobów kierowanej jednostki;
- 2) zapewnienia zgodności systemu kontroli zarządczej z treścią niniejszego zarządzenia, a także z Komunikatem nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF nr 15, poz. 84), Komunikatem nr 3 Ministra Finansów z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych wytycznych w zakresie samooceny kontroli zarządczej dla jednostek sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF nr 2, poz. 11) oraz Komunikatem nr 6 Ministra Finansów z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wytycznych dla sektora finansów publicznych w zakresie planowania i zarządzania ryzykiem (Dz. Urz. MF, poz. 56).

§ 10. 1. Kierownicy jednostek zobowiązani są do wyznaczania, w co najmniej rocznej perspektywie, celów operacyjnych jednostki oraz do monitorowania ich realizacji.

2. Przy określaniu celów operacyjnych bierze się pod uwagę przede wszystkim:

- 1) misję Gminy Bielice;
- 2) cele strategiczne Gminy Bielice;
- 3) przepisy prawa;
- 4) budżet gminy i plan finansowy jednostki;
- 5) wytyczne określone przez podmioty nadzorujące.

3. Określone przez jednostki organizacyjne cele operacyjne powinny być:

- 1) istotne, czyli ważne dla realizacji misji oraz ważne dla potrzeb klientów zewnętrznych i wewnętrznych;

- 2) precyzyjne, czyli formułowane w sposób jasny i zapewniający jednoznaczną interpretację;
- 3) spójne, czyli zapewniające wzajemną zgodność i brak powielania się;
- 4) realne, czyli możliwe do realizacji z uwzględnieniem ryzyka związanego z ich osiągnięciem;
- 5) mierzalne, czyli pozwalające określić ich planowaną wartość oraz stopień realizacji.

4. W terminie do 10 grudnia każdego roku kierownicy jednostek sporządzają Plan Działania Jednostki na rok następny, stanowiący informację o głównych celach operacyjnych na kolejny rok budżetowy, przy czym liczba tych celów nie może być większa niż trzy.

5. Kierownik jednostki przekazuje Plan Działania Jednostki na rok następny Zastępcy Wójta Gminy Bielice w terminie do 31 grudnia.

6. Plany Działania Jednostek na rok bieżący Zastępca Wójta Gminy Bielice przedkłada do zatwierdzenia Wójtowi w terminie do 10 stycznia danego roku.

§ 11. 1. Zatwierdzony Plan Działania Jednostki przekazywany jest niezwłocznie kierownikowi jednostki w celu udostępnienia go pracownikom.

2. Możliwa jest zmiana zatwierdzonego Planu Działania Jednostki na skutek decyzji Wójta lub zmian dokonanych w planie finansowym jednostki, wprowadzonych na skutek zmiany budżetu gminy.

3. Zaktualizowany zatwierdzony przez Wójta Plan Działania Jednostki przekazywany jest niezwłocznie kierownikowi jednostki w celu udostępnienia go pracownikom.

4. W przypadku wystąpienia istotnego zagrożenia dotyczącego realizacji celów założonych w zatwierdzonym Planie Działania Jednostki, kierownicy jednostek mają obowiązek niezwłocznego przekazywania do Zastępcy Wójta Gminy informacji na ten temat.

§ 12. Kierownicy jednostek zobowiązani są do ustanowienia zasad zarządzania ryzykiem w ramach prowadzonej działalności.

§ 13. 1. Kierownicy jednostek zobowiązani są raz w roku do przeprowadzania oceny systemu kontroli zarządczej funkcjonującej w kierowanej jednostce. Ocena odnosi się do zdarzeń z minionego roku budżetowego.

2. Sporządzający ocenę ocenia funkcjonowanie poszczególnych elementów kontroli zarządczej.

3. Ocenę przeprowadza się przy zachowaniu zasad rzetelności i bezstronności, poprzez odniesienie się do istniejących dowodów funkcjonowania systemu kontroli zarządczej. W tym celu należy wykorzystać informacje zebrane w wyniku:

- 1) sprawowanego nadzoru merytorycznego;
- 2) wykonywanych przeglądów bieżących (monitoring) działalności;
- 3) analizy i oceny ryzyka;
- 4) przeprowadzenia samooceny pracowników;
- 5) wysłuchania uwag pracowników, które mogą mieć wpływ na ocenę i doskonalenie kontroli zarządczej;

- 6) realizacji procedur;
- 7) działań szkoleniowych i innych wzmacniających systemy kontrolne;
- 8) przeprowadzonych w jednostce kontroli przez podmioty zewnętrzne.

4. W terminie do końca lutego następnego roku kierownik jednostki przeprowadza ocenę, o której mowa w ust. 1-3, oraz składa dla Wójta oświadczenie o stanie kontroli zarządczej za rok poprzedni.

§ 14. Zastępca Wójta Gminy przygotowuje i przekazuje Wójtowi zbiorczą informację o stanie kontroli zarządczej w Gminie w terminie do 15 lutego za rok poprzedni.

§ 15. Ostateczną decyzję co do metody, zakresu i terminu działań naprawczych podejmuje Wójt.

§ 16. Zobowiązuje się wszystkich pracowników Urzędu i jednostek organizacyjnych do:

- 1) bieżącego raportowania przełożonym o niekorzystnych zjawiskach, które mogą zakłócić realizację celów i zadań, również nie ujętych w planach działania jednostek, lub wpłynąć negatywnie na wizerunek jednostki i Gminy;
- 2) efektywnej komunikacji tj. do udostępniania posiadanych informacji i dokumentów niezbędnych do należytego wykonywania zadań na innych stanowiskach pracy oraz zarządzania Gminą przez Wójta, bez zbędnej zwłoki, w granicach obowiązującego prawa.

§ 17. Zobowiązuje się kierowników jednostek organizacyjnych do zapoznania podległych pracowników z treścią zarządzenia.

§ 18. Wykonanie zarządzenia powierza się Zastępcy Wójta Gminy i kierownikom jednostek organizacyjnych.

§ 19. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Wójt Gminy Bielice

Iwona Kochel